22. Hafta

1–5 Mart · 2. dönem · 2 ders saati

TEMA / ÜNİTE

2. Ünite: Beylikten Devlete Osmanlı (1299-1453)

KONU / METİN

Osmanlı Devleti’nin İlim ve İrfan Geleneğinin Oluşmasında Mekânların ve Kişilerin Etkisi

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kod	Öğrenme çıktısı
TAR.10.2.5	Osmanlı Devleti’nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin etkilerine dair fikirler üretebilme • a) Osmanlı Devleti’nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin etkilerini fark eder. • b) Osmanlı Devleti’nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında ilk Türk-İslam devletlerindeki benzer deneyimleri inceler. • c) Osmanlı Devleti’nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin rolüne ilişkin fikir üretir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu ünitedeki öğrenme çıktıları; yansıtma yazısı, açıklamalı tarih şeridi, bilgi görseli, tarihsel kaynak/kanıt analiz formu, gözlem formu ve performans görevi ile değerlendirilebilir.
Osmanlı Devleti’nin kuruluşuyla ilgili farklı görüşlerin doğruluğu ve inandırıcılığına yönelik yapılan sınıf içi tartışma sonucunda öğrencilerden yansıtma yazısı yazmaları istenebilir. Yansıtma yazısı; benzer ve farklı görüşleri belirtme, görüşlerin güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirme, kendi görüşünü gerekçelendirme gibi ölçütlerden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.
Öğrencilerden Osmanlı Devleti’nin Anadolu ve Rumeli’de yaptığı savaşlar ve kurduğu siyasi ilişkileri gösteren açıklamalı tarih şeridi ve Osmanlı Devleti’nde ordu, hukuk ve toprak sistemlerinin devletleşme süreciyle ilişkilerini ortaya koyan bilgi görseli hazırlamaları istenebilir. Osmanlı Devleti’nin fethettiği topraklarda kalıcı olabilmek için izlediği politikalara yönelik yapılacak müzakereye ilişkin gözlem formu kullanılabilir.
Performans görevi olarak öğrencilerden Osmanlı Devleti’nin ilim ve irfan geleneğinin oluşmasında şehir, kurum ve şahsiyetlerin rolüne ilişkin çözümlemeli veya dijital öykü hazırlamaları ve bu çalışmayı sunmaları istenebilir. Bu etkinlik, grup çalışması şeklinde gerçekleştirilebilir. Hazırlanan performans görevi; kaynakları inceleme, şehir, kurum ve şahsiyetlerin etkileri, fikir üretme gibi ölçütlerden oluşan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ayrıca grup değerlendirme formu kullanılabilir.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart)

Kaynak: MEB 2026-2027 SOSYAL BİLİMLER LİSESİ 9,10,11, 12. SINIF TASLAK YILLIK PLAN.xlsx (10. SINIF TARİH) · https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/tarih-dersi-taslak-yillik-planlar_20260827_083900_546.zip · Kontrol: 2026-11-20. Maarif Rehberi tarafından düzenlenmiştir; resmî metin için kaynağa bakınız.